

KEAL'İN ACI KAYBI

Cumhuriyet Ortaokulu'nda uzun yıllar müdür yardımcılığı yapan ve son olarak Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi'nde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak görev yapan Okan Topaloğlu, 12 Ağustos 2024'te hayatını kaybetmiştir. İki çocuk babası Okan Topaloğlu, yaklaşık altı aydır mücadele ettiği amansız hastalığa yenik düşerek aramızdan ayrılmıştır. Vefatının ardından görev yaptığı Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi'nde bir veda töreni düzenlenmiş, ardından cenazesi memleketi Akçakoca'da ikinci namazına müteakip kılınan cenaze namazının ardından toprağa verilmiştir.

Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi Mezunları Derneği, o gün yayımladığı taziye mesajında şu ifadelerle yer vermişti: "Bir süredir tedavi gören okulumuz Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni Okan Topaloğlu vefat etmiştir. Cenazesi, 12 Ağustos 2024 Pazartesi saat 14.00'de okulumuzda düzenlenecek törenin ardından Akçakoca'da toprağa verilecektir. Merhuma Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve sevenlerine sabırlar diliyoruz."

Okan Topaloğlu'nun öğrencilerine ve meslektaşlarına olan yakınlığı, eğitim camiasındaki saygınlığı, bugün hala kendisini unutulmaz kılmaya devam ediyor. Öğrencileri ve meslektaşları, "Okan Hoca'yı her zaman güler yüzü ve fedakarlığıyla" hatırladıklarını dile getiriyorlar.

KEAL ailesi eğitim dünyasında derin bir iz bırakan bu değerli öğretmeni asla unutmayacak.

KEAL YANKI

Doğrunun Peşinde, Bilimin Işığında...

ŞUBAT 2025
SAYI: 4

ADİL HOCAMIZA GEÇMİŞ OLSUN DİLEKLERİMİZLE

Okulumuzun değerli öğretmenlerinden, Fizik Öğretmeni Mehmet Adil Çölmekçi, geçirdiği kalp krizi sonrası 23 Ekim'de Ankara GATA Tıp Güllhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde başarılı bir bypass ameliyatı geçirdi. Mehmet Adil öğretmenimizin sağlık durumu şu an gayet iyi ve iyileşme sürecine devam ediyor. Bu dönem raporlu olarak dinlenecek olan Mehmet Adil öğretmenimiz, doktorunun tavsiyelerine uygun şekilde tedavi sürecini sürdürecektir ve dönem sonunda gelmesi doktorun görüşüne bağlı olacaktır.

Bu süreçte bize bilgi veren Zübeyde Hanım, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenlerinden biri olan Esra Çölmekçi öğretmenimize -Mehmet Adil öğretmenimizin eşi- içtenlikle teşekkür ediyor ve KEAL ailesi ve Yanki Gazetisi olarak Mehmet Adil öğretmenimize geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. En kısa sürede okulumuzdaki görevine dönmelerini temenni ediyor ve kendisine sağlıklı, iyi günler diliyoruz.

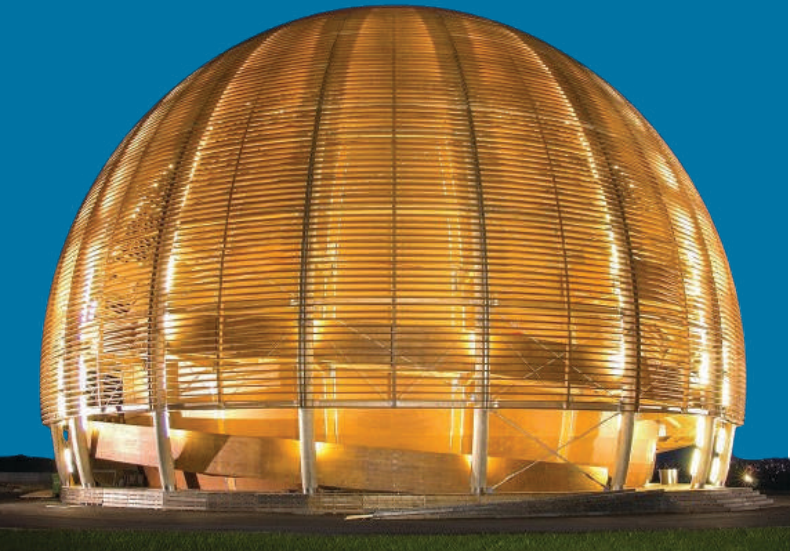
EDEBİYAT

Edebiyat sayfamızda unutulmaz hikayelerle dolu bir yolculuğa çıkıyoruz. Sabahattin Ali'nin iz bırakan hayatı, Gurur ve Önyargı'nın unutulmaz aşkı, Dorian Gray'in portresi ve buna benzer birçok dopdolu edebiyat yazıları sizi bekliyor!

BİLİM - TEKNOLOJİ

Tarım sektöründe bir yeniliğe imza atan topraksız tarımda nanomalzeme kullanımı hakkında bilgi edinmek ve dünyanın en büyük parçacık fiziği laboratuvarı olan Cern Laboratuvarı'nda bir yolculuğa çıkmak ister misiniz? Tüm bu bilgiler sayfa 7 de sizlerle. Keyifli okumalar.

SANAT

Ünlü sanat eserleri ününü nasıl kazanır, sanata değerini katan sadece biçimi midir? Eserler, insanlar ve bakış açılarıyla birer sanata dönüşür. Bu sayımızda sizlere sadece bir kadının portresi olarak değil ünüyle ün kazanmış Mona Lisa'yı, sadece arşivde kalmış eserleriyle değil de kazandırdığı düşünce dünyasıyla sanat dünyasında büyük bir kapı aralayan Salvador Dalí'yi, dönemini en güzel şekilde temsil eden sanat dallarından biri olan modayı, dönemiyle değer kazanamayıp kaybolan bir enstrümanı, modern çağın farklı ama bir o kadar da köklü yönetmenlerinden birini ve tarihi çok eski zamana dayanan bir sanat tekniğini size sunacağız.

KEAL'in Ahmet Abi'si Emekli Oldu

>>KEAL'İN FATİHİ

39 yıldır okulumuzun başarısı için çalışan ve okulumuza hizmet eden Ahmet ERAKMAN'ı tanıyalım

1- Bize kendinden bahseder misin?

Eski bazan Çamlar köyünde 1960'da dünyaya geldim. 1969'a kadar köyde kaldım. 1969'dan sonra Karabük'e taşındık ve 1985'e kadar orada kaldım. 1985'den beri de KEAL'de çalıştım. Bunlardan bağımsız da evliyim ve biri kız, biri oğlan olmak üzere 2 çocuk sahibiyim.

2- Ne zaman KEAL'de çalışmaya başladın ve kaç sene oldu?

1985 yılının on ikinci ayının otuz birinde çalışmaya başladım. Burda çalışmaya başlayalı hemen hemen kırk sene oluyor.

3- KEAL de çalışmaya başlamanın özel bir sebebi var mı?

Devlet memuru sınavını kazandım ve KEAL'e tercih yaptım. O günden bu güne KEAL'de çalışıyorum.

4- O zamandan bu zamana kadar kaç müdür gördün?

Şu ana kadar beş tane müdür gördüm. Adları sırasıyla: Sabahattin Dündar, Suat YAZICI, Ahmet BAL, Selçuk ALTIN, Faruk YAVUZYİĞİTOĞLU.

5- KEAL'de çalışırken unutamadığın bir olay var mı, varsa nedir?

Okulumuza müfettişler geliyordu o günde cumartesiydi ve benim sabah 8.30 ta okulu açmam gerekiyordu fakat evde uyuya kalmışım. Sonra bana ulaştılar ve saatin, okulu açmam gereken saatten geç olduğunu ve onları beklektiğimi fark ettim. Gider gitmez de okulu açıp hepsinden özür diledim. Onlar bana kızmadı aksine geç kaldığım için başıma bir şey gelip gelmediğinden endişe etmişlerdi, bu da beni mutlu etmişti.

6- Okulumuzdan ayrılmadan önce bizlere söylemek istediğin bir şeylerin var mı?

Öğrencilerimize söylemek istediklerim, güzel çalışınlar, kendilerine güzel baksınlar. Beni de asla unutmasınlar.

AYBARS YAMAN

Üniversite Gezimiz

Okulumuz öğrencileri geçtiğimiz kasım ayında düzenlenen üniversite gezisi ile Boğaziçi ve Bilgi Üniversitelerini ziyaret etti. Gezi kapsamında öğrencilerimizin Boğaziçi'nde ana kampüs olan tarihi güney yerleşkesini ve Bilgi Üniversitesinde Osmanlı'nın son ve Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde İstanbul'a elektrik sağlayan enerji santralini içinde barındıran Santralistanbul Kampüsünü gezme fırsatları oldu. Üniversitelerin tanıtım programları haricinde üniversiteli gençler ile de sohbet etme fırsatı yakalayan öğrencilerimiz, hedeflerine bir adım daha yaklaşmış oldu.

NALAN KESKİN

Kısa Öykü Yarışmamız

Bu yıl ilk defa düzenlenecek olan Kdz. Ereğli Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği Kısa Öykü Yarışması okulumuzda uzun yıllar çalışan ve geçen sene vefat eden eski edebiyat öğretmenimiz Aysel Cambaz adına düzenleniyor. Bu yarışma ile öğrencilerin yeteneklerini keşfetmesi ve kendi eserlerini üretmek yaratıcılıklarını arttırmaları hedefleniyor. Yarışma kapsamında öğrencilerimiz kendi özgün hikayelerini yazacaklar. Dereceye giren öğrencilerimiz, **Vatan Bilgisayar**'da geçerli olacak hediye çekleri kazanacak, başvuran bütün öğrencilerimiz ise katılım belgesi alacaklar. Yarışma hakkında daha fazla bilgiyi Mezunlar Derneğimizin sosyal medya hesapları ya da web sitesi üzerinden edinebilirsiniz.

NALAN KESKİN

TCMB 22 Ay Sonra İlk Kez Faiz İndirdi!

TCMB (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası), Aralık 2024 toplantısında politika faizini 250 baz puan düşürerek %47,5'e çekti. Bu karar, 22 ay sonra gerçekleşen ilk faiz indirimi olarak dikkat çekti. Merkez Bankası, Şubat 2023'teki indirimin ardından Mart 2024'te faizleri %50'ye yükseltmiş ve bu seviyeyi dokuz toplantı boyunca sabit tutmuştu. Aralık ayında alınan bu yeni karar, piyasalarda ekonomik canlanma beklentilerini artırdı.

ERDEM GÖKTAN
RESUL TURHAN

Okulumuzun bir geleneği haline gelmiş olan Makarna Şenliği bu yıl da 15 Ocak 2025 tarihinde yoğun bir ilgi ile gerçekleşti. Gün boyunca karaoke ve makarna yeme yarışması gibi öğrencilerimizin bolca eğlendiği etkinlikler düzenlendi. Öğrencilerimiz tarafından standlarda satış yapıldı ve makarna ikram edildi. Ayrıca uzun bir süredir hazırlık yapan öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin hazırladığı ilk yarıda pop, ikinci yarıda ise Pantera'dan Yavuz Çetin'e geniş yelpazesiyle ilgi çeken konserle beraber günümüz daha da renklendi.

ZEYNEP MARANGOZ

Okulumuzun 2024-2025 eğitim ve öğretim yılının ilk sayısını, tüm aksaklıklara rağmen gecikmeli de olsa çıkarmış bulunuyoruz. Okulumuz gazete ekibi tarafından yürütülen bu projede, geçmişteki yazarlarımıza büyük destekleri için teşekkür ederiz. Ayrıca her zaman yanımızda olan Okul İdaresi'ne de teşekkürlerimizi sunup, bir sonraki sayımızda görüşmek üzere diyoruz.

KACCHOWW

KEAL YANKI EKİBİ

Yeni Asgari Ücret Belli Oldu:

22.104₺

2024 Yılında Türkiye'de asgari ücretle çalışan 7 milyon kişinin can kulağıyla beklediği 2025 yılından itibaren geçerli olacak asgari ücret belli oldu. %30'luk artışla 22 bin 104 TL olarak belirlendi. TÜRK-İŞ "Asgari Ücret Tespit Komisyonu Karar Toplantısı'na katılmadı" TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarına yönelik değerlendirmelerde bulunarak 24 Aralık 2024 tarihinde yapılacak karar toplantısına katılmadı. Hükümet ve işveren kesiminden

herhangi bir teklif gelmemesini gerektiren TÜRK-İŞ, işçilerin geçim şartlarının göz ardı edildiğini vurguladı. Açıklamada asgari ücretin, işçilerin ve ailelerinin insana yakışır bir yaşam sürdürebilmelerini sağlayacak en düşük gelir seviyesi olduğuna dikkat çekildi ve 19 Aralık 2024 tarihindeki olağanüstü Başkanlar Kurulu toplantısında, asgari ücretin 29 bin 583 TL olması gerektiği yönündeki teklifini öne sürdü. Fakat Hükümet tarafından kabul edilmediği için 4. toplantıya katılmadı.

ERDEM GÖKTAN
RESUL TURHAN

İmtiyaz Sahibi:

Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi Müdürlüğü adına
Faruk YAVUZYİĞİTOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni: Ferhat ÇETİN	Yazarlar:				
	Spor R. Egemen ÇELİK Polat Can SARISOY	Edebiyat Zeynep E. KIRBAŞ Ela İNER Ecrin BAYRAK	Bilim ve Teknoloji Seher ARSLANOĞLU Ecrin BAYRAK	Tarih Nalan M. KESKİN Burak AYDIN	Ekonomi Erden GÖKTAN Resul TURHAN
Grafiker: Deniz Yücel YANAR	Haber - Röportaj Berk BEYTEKİN Berat Alperen Kılıç Aybars YAMAN Ufuktan AYDOĞDU Berat TORUN Seher ARSLANOĞLU Zeynep MARANGOZ		Sanat Aysima YAZGAN Zeynep MARANGOZ	Editörler: Seher ARSLANOĞLU Elifnur KARAKAYA Zeynep MARANGOZ	

DİNİLİŞİN ADI MUSTAFA KEMAL

Okulumuz tarafından hazırlanan "10 Kasım ilçe programı" izleyiciler tarafından büyük beğeni topladı. Okulumuz edebiyat öğretmenlerinden Nurcan EKİNCİ tarafından yazılan oyun, okulumuz öğrencileri tarafından kurulan yaklaşık otuz beş kişilik bir ekiple Tatoğlu Kültür Merkezinde sahneye taşındı. 10 Kasım Pazar sabahı gerçekleşen programda yer alan gösterimiz büyük bir izleyici kitlesi ve protokol önünde sergilendi. Salonda bulunan izleyicilerin programı büyük bir beğeni ile izledikleri ve zaman zaman okulumuz oratoryosundaki öğrencileri alkışlayarak memnuniyetlerini gösterdiği gazete ekibimiz tarafından gözlemlenmiştir.

Gösterinin içeriği tam olarak 10 Kasımın ruhunu yansıtan bir içerikti. Tabii bu kadar etkileyici sahnelerin arka planında gösteri boyunca devam eden her sahnenin duygusunu ayrı yaşatan bir müzik grubu da vardı. İlk sahnemizde "Hastane Önünde İncir Ağacı" türküsünü seslendiren Müzik Öğretmeni Mehtap FIRAT YILMAZ, son sahnemizde ise "Nasıl Söylerim" şarkısını seslendiren ve gösteri boyunca koro halinde seslendirilen marşlara eşlik eden okulumuz öğrencilerinden Duru ÇON ve Müzik Öğretmeni Songül ÖZDEMİR, okulumuzun öğrencilerinden İ. Talha Aslan, Kerem TEKİN ve E. Görkem ALBAYRAK'ın bulunduğu müzik grubu ve grubun başında da Müzik Öğretmeni Selçuk ÖZER gösteri boyunca çok iyi bir performansla oynadığımız oyunun seyircide daha derin anlamla ulaşmasında yardımcı oldular. Aynı zamanda sahnelenen gösteri boyunca görsel etkileyciliği arttıran dekorları bizlere temin eden görsel sanatlar öğretmenleri Zahide YAZICI ve Mithat ARABACI; son sahnede kullanılan mozolenin, "Elif'in kağınsı" sahnesindeki kağınının yapımında ve geri kalan dekorların hepsi ile yoğun olarak ilgilendiler.

Okulumuz öğretmenlerinden Nurcan EKİNCİ, Muhiddin TOSUN ve Umut ULUDAĞ tarafından yönetmenliği yapılan tiyatroyun sergilendiği 10 Kasım programının sunuculuğunu da Umut ULUDAĞ yapmıştır. Yapılan programda okul müdürümüz Faruk YAVUZYİĞİTOĞLU da etkileyici bir konuşma yapmıştır.

SEHER ARSLANOĞLU

Geleneksel KEAL Kariyer Günü Etkinliği

Okulumuzda üçüncü kez düzenlenen "Kariyer Günü" etkinliği bu sene de okulumuz öğrencileri tarafından büyük ilgi gördü. Düzenlenen etkinlikte yine katılımın çoğunluğu okulumuz mezunu, kariyer sahibi bireylerdi. Aralarında doktorların, mühendislerin, avukatların bulunduğu ve daha birçok meslektan kişiler üçer oturum şeklinde öğrencilerimize kendi mesleklerinden ve kariyer hayatlarından bahsettiler. Aynı zamanda bu etkinlik sayesinde okulumuz mezunları bizleri ziyaret etme imkanı buldular. Oturumlara katılan öğrenciler ise farklı meslekleri tanıma ve kendi çizecekleri kariyerleri hakkında daha fazla fikir edinme imkanı buldular. Öğrencilerimizin çoğu böyle etkinlikler sayesinde kendi kişiliklerine en uygun olarak düşündüğü meslekleri tanıma, bu mesleklerde çalışan insanların mesleklerine karşı tutumlarını, meslekleri hakkında yaşadığı pişmanlıkları veya iyi kileri öğrenme ve bunlardan "Nasıl ders çıkarılabilir?" bunlar üstüne detaylı düşünme fırsatı yakalayabiliyorlar.

Tabii böyle güzel ve faydalı bir etkinlik planlama da o kadar kolay değil. Bu konuda okul rehber öğretmenlerimiz Serap YILMAZ ve Fatih ERDEM haftalar önceden bu etkinlik için çalışmalarına başlıyorlar. Yine buradan da kendilerine teşekkür dileklerini iletiyoruz. Böyle zahmetli etkinliklerimizin geri dönütleri de mutluluk verici oluyor. Öğrencilerimizden en çok dönen dönütler bu tarz etkinliklerin meslek seçme konusunda kendilerine faydalı olduğu ve ilerleyen yıllarda -kendilerinin kariyer sahibi olduğu yıllarda- bu tarz etkinlikler aracılığı ile bizlerden sonraki öğrencilere ilham kaynağı olabilmek. Son olarak bizlere böyle güzel etkinliklere katılabilme imkanı sundukları için okul idaremiz ve okul müdürümüze de çok teşekkür ediyoruz.

SEHER ARSLANOĞLU

OKULUMUZUN MÜDÜRÜ FARUK YAVUZYİĞİTOĞLU'NU TANIYALIM

Okulumuzun yeni müdürü ile gerçekleştirdiğimiz bu röportajda, kendisini daha yakından tanıma fırsatı bulduk. İşte detaylar:

1-Kısaca kendinizden bahseder misiniz?

Adım Faruk, soyadım Yavuzyiğitoğlu, 24 Nisan 1975 doğumluyum. 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezun oldum. Yaklaşık 25 yıldır eğitim camiasının içindeyim ve mesleğimi en iyi şekilde icra etmeye devam ediyorum.

2- Kaç senedir bu mesleği yapıyorsunuz?

25 yıldır bu mesleği yapıyorum. Mesleğe başladığım ilk 3 sene Türkçe öğretmenliği, kalan yıllarda da yönetici olarak yaptım ve yapmaktayım.

3-Hobileriniz nelerdir?

Okuduğum bölümün de etkisi olmakla birlikte edebiyata duyduğum ilgiye alakalı hobileri yapmaktan hoşlanırım. Şiir yazmak ve dinlemek, kitap okumak bu hobilerimin arasındadır.

4- Sizi derinden etkileyen bir kitap var mı? Varsa nedir?

"İnsan Neyle Yaşar". Yazarı Tolstoy olan bu kitabın içeriğinde okuyucunun yaşamını etkileyebilecek metinler bulunduğundan kitaptan etkilenmişim. İnsanın hayat felsefesini oluşturabilecek hikayelerden oluşan bir kitap.

5- İdeal bir öğretmen nasıl olmalıdır?

İdeal bir öğretmen; öğrencilerle sahip olduğu bilgi birikimini anlatabilecek şekilde aktaran, sınıfta hakimiyet sağlayabilen işini severek ve

isteyerek adaletli bir şekilde yapabilen ve bundan zevk alan bir kişiliğe sahip olmalıdır.

6-Öğrencilerimizden beklentileriniz nelerdir?

Öğrencilerimden beklentilerim derslerini iyi çalışmalarını aynı zamanda akademik ve sosyal hayatlarında etkin olmalarını ve başarı odaklı bir gelecek planı kurmalarını isterim.

7-Öğrencilerimize vermek istediğiniz tavsiyeler nelerdir?

Başarı sadece sınavlardan geçebilmekten ibaret değildir. Kendinizi geliştirmek, öğrenmek ve anlamak için "Çaba gösterin" ancak bu süreci

yaşamın diğer yönleriyle dengelemeyi unutmayın. Lise yıllarınız hayatınızdaki önemli bir dönemdir. Bu dönemde kendi potansiyelinizi keşfedin ve kendinize uygun hedefler belirleyin, kendinize güvenin çünkü her birinizin benzersiz yetenekleri ve güçlü yönleri var.

8- Bu sene içerisinde okulumuzda ne gibi etkinlikler yapmayı düşünüyorsunuz?

Okulumuzun geleneği haline gelmiş etkinlikleri yapmaya devam edeceğiz. Geçtiğimiz aylarda yaptığımız "Rozet Takma Töreni" ve gelecek zamanda yapacağımız "Makarna Şenliği" bunlara dahil. Ayrıca yine şimdiden planlamalarına başlanan "Sosyal Bilimler Çalıştayı", "Tübitak Bilim Fuarı", "KEALMUN", "19 Mayıs Gençlik Şenliği" bu etkinlikler arasında bulunmaktadır.

9-Eğitim sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile birlikte eğitim sisteminin gelişeceğine ve öğrencilerin eğitim hayatlarının daha verimli devam edeceğini düşünüyorum.

10-Başka bir meslek yapsaydınız bu ne olurdu?

İnsanlara özelliklerle gençlere rehberlik etmek ve onların kişisel gelişimlerine katkı sağlamak konusunda güçlü bir ilgi ve yetenek sahibi olduğumu düşünerek öğrencilere hayat becerileri kazandırmak amacıyla psikolojik danışmanlık mesleğini seçtim.

AYBARS YAMAN

MONA LİSA TABLOSU NASIL ÜNLÜ OLDU?

Leonardo Da Vinci'nin en ünlü eseri ve günümüzde en değerli tablolar arasında bulunan Mona Lisa tablosu nasıl bu kadar ünlü oldu? Nedeninin tablonun perspektifinden dolayı olduğunu düşünürseniz, sanatçının diğer eserlerini görmemiş olmanız veya dönem eserleri ilginizi pek çekmiyor. Ama şu an dünyanın en çok bilinen tablolarından biri olan bu tablo için bir devri temsil ediyor diyebiliriz çünkü Mona Lisa kendi dönemindeki çalınma hikayesiyle ünlü oldu. Mona Lisa, 1797'den beri Louvre'da sergileniyordu sergilenmesine ama o yıllarda müzede bugünkü kadar özel bir yere sahip değildi, fazla ziyaretçi ve ilgi çekmiyordu, müzede yüzlerce tablodan biriydi. Öyle ki uzun bir süre çalışıldığı fark edilmedi, hatta çalışıldığını fark eden kişi müzede ziyaretçilerden biriydi. Ne var ki çok dikkat çekmeyen bu tablonun kaybolduğu duyulduğunda kıyamet koptu. Tarih 1911, Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasına az bir zaman var, ülkeler arasındaki gerginlik hat safhada ve Louvre'dan çalınan bir tablo körükleyici bir haberle halkı kolayca ayaklandırabilir. Ve Fransız medyası da bekleneni yapıyor, konuyu müthiş bir öfke ile mahşete taşıyor. Halk arasında hırsızın kim olabileceğine dair müthiş bir spekülasyon dalgası yayılmaya başlıyor. Kimileri Almanları suçluyor kimileri Amerikalı milyarderleri. Fransa'da büyük bir arama başlatılıyor öyle ki tablo çok geçmeden bütün Avrupa'nın ve neredeyse bütün dünyanın gündemine oturuyor. Zaman akıp giderken ve ilgi daha da artarken

tam da tablonun artık kayıplara karıştığı düşünülürken hırsız bir ihbarla birlikte yakalanıyor. Hırsızın daha önce Louvre'da çalışmış, Vincenzo Peruggia isimli italyan bir müze çalışanı olduğu anlaşılıyor. Amacı çok da ilgi görmeyen bu tabloyu ülkesine götürüp satmak iken tablonun dünya tarafından bu kadar ilgi görmesiyle tabloyu uzun bir süre saklıyor ve bir an önce kurtulmak istiyor. Savaşın yaklaşmasıyla ve avrupalının gündeminin yavaş yavaş değişmesiyle floransalı bir sanat simsarına Leonardo V. adlı takma adıyla bir mektup yazıp tabloyu çalanın kendisi olduğunu ve yapılacak en iyi şeyin tabloyu İtalya'ya getirip orda sergilenmesi olduğunu yazıyor. Bunun üzerine Vincenzo tabloyu doğrulamaları için italya'ya davet ediyor. Sonuç olarak tablonun gerçek olduğunu öğrenince Louvre müzesine haber veriliyor. Vincenzo'nun hapse girmesinin ardından Mona Lisa da Louvre'un baş köşesine geçiş yapıyor. Tablonun bulunduğu haberiyle birçok kişi müzeye tabloyu görmek için akın ediyor, böylece Mona Lisa tablosu tarihin en önemli eserleri arasında yer almaya başlıyor. Tablonun sanatsal değeri zamanla konuşuldukça daha da ilgi topluyor. Mona Lisa'nın gülümsemesinin belirsizliği ve Leonardo'nun çizimleri ilgi çekse de tablonun asıl parlama hikayesinin bu olduğunu söyleyebiliriz. Mona Lisa tablosu hakkında gün geçtikçe farklı iddialarda ortaya atılıyor, sanırım kendisinin tahtından inmesinin zor olduğunu söyleyebiliriz.

AYSİMA YAZGAN

Hayal ile Gerçek Arasında: Salvador Dali

Sanat tarihinde, eserleriyle ve yaşadığı hayatla şaşkınlık uyandıran pek çok isim bulunur. Ancak Salvador Dali, hem sanatındaki gerçeküstü yaklaşımları hem de tuhaf ve etkileyici kişiliğiyle bu isimler arasında özel bir yer edinmiştir. Onun eserleri, zamanın ötesindeki hayal gücünü ve sınırsız düşünce yapısını yansıtırken; hayatı ise sanatçının bir performansı gibi yaşanmıştır. Asıl ismiyle Salvador Domingo Felipe Jacinto Dali, 11 Mayıs 1904 ve 23 Ocak 1989 tarihleri arasında yaşamış bir ressamdır. Ressam olmasının yanı sıra aynı zamanda heykeltıraş, fotoğrafçı ve filmcidir. Dali'nin doğumundan kısa bir süre önce doğmuş fakat sindirim yolu iltihabından dolayı ölmüş Salvador isimli bir kardeşi vardır. Çocuklarının ölümünü bir türlü kabullenemeyen ailesi, Dali'nin

yanında sık sık ondan bahsettiler. Bu durum Dali'nin genç yaşta kimliğiyle ilgili kafa karışıklığı yaşamasına yol açtı. Daha sonralarında kardeşi için "İki damla su gibi göründük ama düşüncelerimiz farklıydı; o, muhtemelen benim mükemmelce tasarlanmış ilk versiyonumdur." demiştir. Daha küçük yaşlarında sanata olan ilgisi ve yeteneği dikkat çekiyordu. Ailesinden büyük destek gören Dali Madrid'deki San Fernando Güzel Sanatlar Akademisi'ne kaydoldu. Ancak kuralları yıkan ve özgür düşünceleriyle sınırlanmaktan nefret eden Dali, buradaki disipline uymakta zorlandı ve sonunda okuldan uzaklaştırıldı. Dali hayatı boyunca sanatıyla olduğu kadar davranışlarıyla, sözleriyle, hatta enterasan giyimleriyle bile pek çok kişinin dikkatini üzerine çekmişti. İlk eserlerinde dadaizm ve kübizm etkileri görülür ve zamanla bu akımların yerini sürrealizm alır. Sürrealizm, kısaca gerçeküstüçülük anlamına gelir. Bilinç ile bilinç dışını birleştiren bir yol da denebilir. Dali, sürrealizm hareketi ile Madrid'in ardından Paris'e gittiğinde tanışır. Bu akım, bilinçaltını, rüyaları ve mantık dışı düşünceleri sanata taşımayı amaçlıyordu. Dali bu harekete katıldıktan sonra kısa sürede en tanınan isimlerden biri haline gelmiştir. Öyle ki bir röportajında "Ben

sürrealizmin ta kendisiyim!" diyerek sanatıyla ne kadar ilgili olduğunu ve hayatıyla iç içe geçtiğini göstermiştir. En ünlü eserlerinden olan "Eriyen Saat (The Persistence of Memory)" sınırsız zaman kavramını ve insan bilincinin paradokslarını muhteşem bir şekilde yansıtır. Bu tablo, sürrealizmin ve Dali'nin sanatsal dünya görüşünün harikalarından biri olarak kabul edilir. Sadece tablolarıyla sınırlı kalmadı ayrıca tasarımla, heykellerle, sinema projeleriyle ve sahne dekorlarıyla da ilgilendi. Pek çok proje onun sayesinde unutulmaz bir hal aldı. Dali, 1989 yılında hayata veda etti. Ancak ardında büyük bir sanat mirası bıraktı. Bugün Dali'nin eserleri, sadece sanat galerilerinde değil, modern düşünce yapısı ve yarattığı hayal dünyasıyla da yaşamaya devam ediyor. Salvador Dali, bize sınırların sadece zihinlerde olduğunu ve yarattıklarımızla dünyaya şekil verebileceğimizi gösteriyor. Sanatı, cesareti ve düşünce yapısıyla hem kendi dönemini hem de bugünü etkileyen bu dahi, sanat tarihinin unutulmazları arasında yerini koruyor.

ZEYNEP MARANGOZ

KAYIP BİR ÇALGI: ÇENG

Çeng, bundan 350 sene önce kaybolmuş bir enstrüman. En son 1650'lerde çalıştığı biliniyor. Zamanla popülerliğinin azalması yerine ud gibi daha farklı enstrümanların kullanılmaya başlamasıyla kayboluyor. Zaman içerisinde çeng çalanı da yapanı da bulunamıyor. Günümüzde, zamanında kullanılmış olan bir çeng modeline de net bir şekilde rastlayamıyoruz. Çeng köşeli arplar grubuna giren ilk çalgı. İlk örnekleri Anadolu, Mezopotamya ve Mısır'da görülüyor. Bu bilgilere arkeolojik kazılarda bulunmuş resimlerden ve İran, Osmanlı minyatürlerinden ulaşıyor. İslam kültürlerinde gördüğümüz şekliyle çeng, biraz iktidarı sembolize eden ama aynı zamanda da tasavvufi bir sembolizm de sahip bir çalgı olarak el üstünde tutuluyor. Halkın çaldığı çok yaygın bir çalgı olmaktan ziyade saraya ait politik bir çalgıdır aslında. Görünüşüyle bir aşık figürünü temsil ediyor. Rezonans kısmı yukarı doğru yükseliyor, bir yandan da boynu eğik. Göge doğru yükseliş var ama aynı zamanda bir tevazu ile öne doğru eğilmiş. Telleri bağlı ama bin bir tane dili var, hem tutsak hem hür gibi. Bir çok tezat bulunduruyor, edebiyatta da konu ediniyor kendisi. Günümüzde çengin sesini yeniden elde etmek ve günümüze adapte etmek için çalışmalar yapan insanlar bulunuyor, bunlardan biri Şirin Pancaroglu. Kendisi dünyaca ünlü bir arp sanatçısı şöyle söylüyor "Anadolu Medeniyetleri çalışmaları gibi bir proje grubu vardı galiba. Orada desteklenen eski Türk müziği çalgılarının tekrardan yapılarak bir araya getirilmiş ve ondan müteşekkil oluşturulmuş bir konserdi bu. Ben de artık çok göz önünde olmayan, belki kaybolmuş diyemeyiz ama kaybolmuş bir çengin tekrardan yapılması versiyonunu ilk kez orada dinledim ve gördüm. Daha sonra, 2007 yılında oğlum doğdu. O yıl çeng ile ilgili düşüncelerim içimde iyice büyüdü. Tekrardan çeng yapmak, onunla müzik icra etmek gibi düşünceler oluştu. Kendi kendime sordum, çengin sesi nasıldı acaba?" ve bu soruyu sorduktan kısa süre sonra kendisi çengi yeniden hayata döndürmek için çalışmaya başlıyor. Şu anda oldukça yol kat etmiş durumda, ileride çengi nerede ve nasıl göreceğimize ise merak konusu

AYSİMA YAZGAN

DEUS EX MACHINA

"Deus ex machina" ya da "apo mihanis theos" birebir çevirisi makineden tanrı anlamına gelen bir antik yunan tiyatro terimidir. Aneak günümüzde de edebî eserlerde karşılaşılabileceğimiz bir olaydır. Kısaca edebî eserlerde gökten beklenmedik şekilde inen tanrısal yardımdır. Antik yunan tiyatrosunda trajedilerinde olay örgüsü sıklıkla çok karışır, mantık çerçevesinde insan eliyle çözülemeyecek hale gelirdi. Olayların çözümü için ilahi bir varlığın her şeyi anında çözebilecek gücüne ihtiyaç duyulurdu. Zaten trajedilerin karakter kadrosu tanrılar, mitolojik varlıklar ve soyullardı. Final vakti geldiğinde sahne arkasından bugünkü vinçlere benzetebileceğimiz makaralı bir sistemle tanrı rolündeki oyuncu adeta gökten aşağıya indirilir. Bu tanrı; adaleti sağlar, ölmesi gerekenleri öldürür, yaşamaya gerekenleri yaşatır belki sevenleri kavuşturur ve olay mutlu sonla biterdi. Deus ex machina belki bugün gökten inen tanrılar şeklinde olmasa bile modern edebî eserlerde de karşımıza çıkabilir. Kimi zaman aniden ortaya çıkan bir salgın ya da beklenmedik anda gelen bir kurtarıcı bazen unutulmuş bir son koz bazen ise tanrının adeta bir müdahalesi gibi gözükür rastlantısal bir tesadüf hala okuduğunuz kitaplara ve izlediğiniz filmlerde karşınıza çıkabilir. Bu gibi sanat tekniklerini bilmek ise bizleri izlediğimiz dizi ve filmleri, okuduğumuz kitapları daha iyi yorumlamamızı sağlar.

NALAN KESKİN

Geçmişten Geleceğe İhtişamlı Bir Yolculuk

Moda, insanlık tarihinin gizli bir anlatıcısıdır. Her deseninde sakladığı sırlarla bir dönemin kültürünü, estetik algısını ve ideallerini taşır. Bu büyüleyici sanat biçimi, geçmişin zarafetinden modern çağın cesur yeniliklerine uzanan bir köprü gibidir. Aneak modanın sahnesi, bir zamanlar küçük bir odada, bir avuç insanın hayal gücüyle aydınlanan bir dünyada başladı. Modanın "defile" kavramıyla tanışması, 1858 yılında Paris'in ilham verici sokaklarından birinde, İngiliz terzi Charles Frederick Worth ile başladı. Worth, tasarımlarını bir zanaatten sanata dönüştüren ilk isimdi. O dönemde kıyafetler, mağaza vitrinlerinde ya da cansız mankenler üzerinde sergilenirdi. Fakat Worth, bir devrime imza attı: tasarımlarını, canlı modeller üzerinde müşterilerine sergilemeye karar verdi. İlk defileler bugünkü gibi büyük kalabalıkların katıldığı gösteriler değil, aristokrat müşterilere özel düzenlenen samimi toplantılardı. Bu toplantılarda, kıyafetler birer sanat eseri gibi sunuldu. Modeller, zarif duruşlu, ince belli, kusursuz bir cilt yapısına sahip ve "kadınsı" olarak tanımlanan yumuşak yüz hatlarına sahip olan kişilerden seçilirdi. Bunun yanı sıra korse ve krynolin gibi aksesuarlarla şekillendirilen beden, dönemin "ideal kadın" figürünü temsil ediyordu. Charles Frederick Worth'un

tasarımlarında, doğanın zarif ayrıntılarına rastlamak mümkündür. Çiçek motifleri, yaprak desenleri ve zarif işlemler, Viktorya Döneminin romantik ruhunu kumaşlarda yaşatıyordu. Brokar ve ipek gibi ağır kumaşlar, zenginliği ve gösterişi simgeliyordu. Renk seçimleri ise adeta bir duygunun tercümesi gibiydi: zümrüt yeşili ihtişamı, koyu mor asaletin derinliğini, pastel pembe ise masumiyeti ve kadınsılığı temsil ediyordu. Günümüzde defileler, modanın teatral bir sahneye dönüştüğü büyük gösteriler olarak düzenlenmekte. Moda haftaları, devasa sahnelerde, binlerce kişinin katılımıyla düzenleniyor. 1858'de bir odada doğan bu sanat, artık dijital çağın imkanlarıyla global bir izleyici kitlesine ulaşıyor. İlk defilelerin zarif ve sessiz atmosferi, yerini gösterişli ve dramatik bir görsel şölene bıraktı. Dior'un büyüdü bahçeleri, zarafeti ve romantizmiyle doğanın ihtişamını ve kadınsı inceliği tasarımlarında yansıtırken aynı dönemde diğer büyük ismi Yves Saint Laurent, özgün tasarımlarıyla 1960'ların modasına yön verdi. Alexander McQueen'in fütüristik, sürrealist dünyaları ise tasarımı bir sanat formuna dönüştürerek defileleri yalnızca bir kıyafet tanıtımından öteye, derin bir hikâye anlatımına dönüştürdü. Coco Chanel, zamansız şıklığı ve minimalizmiyle modanın ötesinde bir ikon haline gelirken Giorgio Armani, sade ama sofistike çizgileriyle modern erkek giyim tarzına yön verdi. Her biri, defilelerinde yalnızca moda değil, aynı zamanda

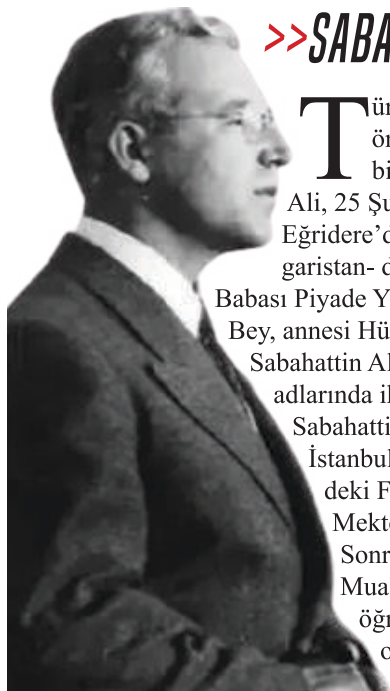
görsel ve duygusal birer deneyim sundu. Moda anlayışı gibi güzellik algıları da farklılaştı. Günümüzde moda, güzellik algılarını yeniden tanımlıyor. Modanın başlangıç noktası olan "ideal güzellik" algısı, yerini daha kapsamlı bir anlayışa bırakıyor. Farklı beden tipleri, etnik kökenler ve bireysel kimlikler, moda dünyasında ön plana çıkıyor. Modeller artık yalnızca giysiye taşıyor; tasarımcının vizyonunu, toplumun çeşitliliğini ve bireysel ifadeyi temsil ediyor. Charles Frederick Worth'un Paris'teki küçük bir atölyeden başladığı bu yolculuk, bugün global bir sanat formuna dönüşmüş durumda. Aneak özünde moda, her zaman aynı hikâyeyi anlatmaya devam ediyor: İnsan olmanın, güzellik arayışının ve zamana iz bırakma çabasının hikayesini. Moda, yalnızca bir kıyafet tercihi değil; giysinin kumaşı, rengi ve tasarımıyla bir dönemin estetik deklarasyonu niteliğindedir. Her bir kumaş lifi, geçmişin letafetini ve geleceğin pervasızlığını bir arada barındırır; bu nedenle moda, tarihin kendisini en eşsiz, en etkileyici biçimde anlatan sanat dalıdır.

ECRİN BAYRAK

SABAHATTİN ALİ

>>>SABAH YILDIZI

Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Sabahattin Ali, 25 Şubat 1907 tarihinde Eğridere'de - bugünkü Bulgaristan- dünyaya gelmiştir. Babası Piyade Yüzbaşı Selahattin Bey, annesi Hüsnüye Hanım'dır. Sabahattin Ali, Fikret ve Süleyha adlarında iki kardeşe sahiptir. Sabahattin Ali, eğitim hayatına İstanbul'un Üsküdar ilçesindeki Füyuzat-ı Osmaniye Mektebinde başlamıştır. Sonrasında İstanbul Muallim Mektebinden öğretmen olarak mezun olmuştur. Sabahattin

Ali Cumhuriyet Dönemi'nde roman, öykü, mektup, şiir gibi türlerde birçok eser vermiştir. Bu eserleriyle Türk edebiyatının önde gelen isimlerinden biri olmuştur. Fakat eserlerinde toplumsal eleştirilere yer vermesi sebebiyle dönemin iktidarı ile karşı karşıya gelmiştir. Bu nedenle defalarca tutuklanmış ve hapis yatmıştır. Sabahattin Ali'nin ilk eseri on yedi yaşındayken yazdığı, Yeni Yol dergisinde yayımlanan, öykü türündeki "Horoz Mehmet"tir. İlk eserini öykü türünde veren Sabahattin Ali, dört adet şiir kitabı yazmıştır. Bu şiirler koşma biçiminde ve hece ölçüsüyle yazılmıştır. Ali'nin şiirleri birçok dergi ve gazetede yayımlanmıştır. Yazar öykü ve şiir dışında roman türünde eserler de vermiştir. En ünlü romanı "Kürk Mantolu Madonna"dır. Romanda Alman bir kadın olan Maria Puder ile Harvanlı Raif Efendi'nin ölümsüz aşkı anlatılır.

Sabahattin Ali bu kitabında aşkı ve yalnızlığı ön plana çıkarmıştır. Kürk Mantolu Madonna'nın hem sosyal medyada konuşuluyor olması hem de okullarda öneriliyor olması onu Türkiye'de en çok okunan kitap haline getirmiştir. Hakkında olumlu olumsuz birçok eleştirisi olan bu roman, hem tiyatroya uyarlanmış hem de sinemaya uyarlanmak için hazırlanmaktadır. Sabahattin Ali, romanlarında sosyal sorunları, iletişimsizliği, yalnızlığı işlemiştir. Eserlerini eleştirel, realist bir tavırla kaleme almış; herkes tarafından anlaşılır, sade, yalın bir üslupla yazmıştır. Edebiyatımızdaki bu önemli yazarı, 1948 yılında hakkında açılan davalardan ve haksız kararlardan dolayı tedirgin bir hayat sürmekteydi. Bu yüzden Türkiye'den kaçmak istemişti. Bu amacı yerine getirirken suikasta uğrayarak öldürülmüştür.

ZEYNEP ELA KIRBAŞ

JANE AUSTEN'İN DÜNYASI

Jane Austen 19. yüzyılda yaşamış İngiliz edebiyatının önemli yazarlarından biridir. 1775 yılında Hampshire bölgesindeki küçük bir kasaba olan Steventon'da dünyaya gelmiştir. Sekiz çocuklu bir ailenin yedinci çocuğuydu, altı erkek ve bir kız kardeşi vardı. Jane'in babası kilise papazıydı ve çocuklarının eğitime önem veren bir bireydi. Bu Jane'in edebiyata olan ilgisini arttırmıştır. Genç yaşlarda yazmaya başlayan Jane yirmili yaşlarında "Akıl ve Tutku" adlı ilk romanını yazmıştır. Ancak o dönemlerde kadın yazarların işleri ciddiye alınmıyordu bu yüzden bir kadın yazar olarak eserlerini yayımlatması zordu. Jane Austen, eserlerinde toplumsal statü, aşk ve kadınların rolleri gibi konuları ele almıştır. 19. yüzyıl döneminde özellikle kadınların evlilikte rollerini ele almıştır. Bu yüzden Jane'in eserleri hem edebi hem de toplumsal açıdan değerler taşır. Jane Austen'in en çok bilinen eserlerinden biri "Gurur ve Önyargı" dünya çapında bir klasik haline gelmiştir. Baş karakterleri Elizabeth Bennet ve Mr. Darcy, edebiyat tarihinin unutulmaz aşkıları olarak okuyucuların beynine kazınmıştır. Jane'in eserlerinde genellikle aşk işlenirken bir yandan toplumsal değerlerine ve toplumsal sınıf farkına da değinirler sunar. Bu yüzden sadece romantik eser olarak değil toplumsal eleştiri eserleri olarak da kabul edilir. Maalesef Austen'in yaşamı kısa sürdü. 1817 yılında henüz 41 yaşındayken hayatını kaybetti. Bu kısa ömrüne rağmen yazdığı edebi eserler günümüze kadar etkisini sürdürmüştür. Günümüzde dünya geneli Austen'in eserlerini okuyup hayran kalır. Ömrü kısa sürmüştür ama eserleri onun zamansız bir yazar olduğunu kanıtlamıştır.

ELA İNER

Melankoli ve İlham

>>>İÇSEL DÜNYANIN İKILEMİ

Edebiyatın derin okyanusunda, melankoli; dalgaların en koyusu, rüzgârların en hırçınıdır. İnsan ruhunun gölgelerle çevreli bir köşesi olan bu his, yazara hem kahr hem lütfet taşır. Bu iki uç arasında sıkışıp kalan kalem bazen bir damla gözyaşıyla irkilir bazen de o damladan hudutsuz metinler yaratır. Zira melankoli, yaratıcı aklın hem aydın hem de kuytu yüzüdür, yazar için kaderin bizzat özüdür. Virginia Woolf, melankolinin en kadim dostlarından biri olarak edebiyatın dalgaları arasında gezinmiş, kelimelerinin arasına kasvetin ince dantelini işlemiştir. "Kendine Ait Bir Oda" adlı eserinde, yalnızlığı bir sığınak olarak

özümsemiş, zifiri karanlık bir çukurun dibinde kendi ışığını aramıştır. Woolf'un sözleri, ruhun kırılmasında süzülen bir ışık misali, okuyucunun kendi melankolisine ayna tutar. Bu ayna, melankolinin yıkıcı değil, aynı zamanda yaratıcı bir güç olduğunu yansıtır bize. Fakat melankoli, sadece Woolf'un değil, edebi dünyadaki birçok ruhun yoldaşdır. Sylvia Plath, bu karanlık düşüncelerini nadide birer mücevher gibi işleyip dokumuş, "Sırça Fanus" un buğulu ve soğuk camında içsel çılgınlıklarını yankılamıştır. Onun sözcüklerinde melankoli bir yıkım değil, başkaldırıdır. İlham, onun dizginlenemez hüznünden doğmuş; her satırı, bir volkan patlamasının ardı sıra kalan *tephra* gibi hem yıkıcı hem de şekil vericidir. Melankoli, her zaman sessiz kalmaz; bazen fırtına gibi gurller bazen de bir mağaranın derinliklerinde yankılanır. Bir yazarın masasında bekleyen boş kâğıt, bu iki sesin çatışmasına tanıklık eder. Duygular, kâğıdın beyazına birer birer dökülürken kelimeler titrek bir mum ışığı gibi yanar. İşte bu an, melankolinin ilhama dönüştüğü sancılı bir süreçtir. Bu süreç, olağan

bir insanın ıstırapla yıkıldığı noktada bir yazarın eline kalemini alıp evrene yeni bir perspektif sunduğu andır. Duyguların karmaşası, yazının intizamına dönüşürken melankoli, yazara sonsuz bir derinlik sunar. Bu derinlik, basit bir hikâyeyi epik bir anlatıya, sıradan bir düşünceyi zamana meydan okuyan bir esere dönüştürür. Melankoliden kurtulmak mümkün değildir. Çünkü o, bir yazarın ruhunda, gecenin karanlığında parıldayan tek bir yıldız gibi hep var olur. Melankoli ve ilham, edebiyatın vazgeçilmez ikilidir. Tıpkı gök kubbesindeki yağmur damlalarıyla güneş ışığının birleşerek rengârenk bir gökkuşağı oluşturduğu gibi birbirlerini besler, şekillendirir ve sonsuzluğa taşır. İşte bu yüzden bir yazarın melankolisi, aslında onun en büyük ilham kaynağıdır ve bu ilham, dünya üzerinde her okurun ruhunda yankılanan bir ezgi yaratır.

ECRİN BAYRAK

İKİ ŞEHİRİN HİKAYESİ

Charles Dickens'in ölümsüz eseri "İki Şehirin Hikayesi", dünya edebiyatının en çok okunan ve en etkileyici romanlarından biridir. İlk kez 1859 yılında yayımlanan bu eser, Fransız Devrimi'nin kaotik günlerinde Londra ve Paris arasında gidip gelen bir hikâyeyi anlatır. Dickens, sadece devrim atmosferini değil, bireylerin bu süreçte yaşadığı zorlukları, ahlaki çatışmaları ve fedakârlıkları da gözler önüne serer. Roman, devrim rüzgârlarının savurduğu bir dünyada, insanların hayatta kalma mücadelesine ve insanlık onuruna dair bir ders niteliğindedir. Hikâye, iki farklı şehirdeki toplumsal eşitsizliklerin çarpıcı bir şekilde resmedilmesiyle başlar. Paris'teki açlık ve adaletsizlik, halkı devrime iterken Londra daha sakin bir tablo çizer. Ancak her iki şehirde de insanların hayatta kalma mücadelesi, duygusal bağları ve ahlaki sorumlulukları okuyucuyu derinden etkiler. Romanın ana karakterlerinden Charles Darnay ve Sydney Carton, birbirine zıt kişilikleriyle hikâyenin temel yapısını oluşturur. Aristokrat bir geçmişe sahip olan Darnay, adalet arayışında kendi geçmişinden uzaklaşmaya çalışırken, Carton ise yaşamına anlam katmak için kendini feda etmeye hazır bir adamdır. Sydney Carton'ın sevdiği kadın uğruna yaptığı fedakârlık, romanın en unutulmaz anlarından biridir ve okuyucunun

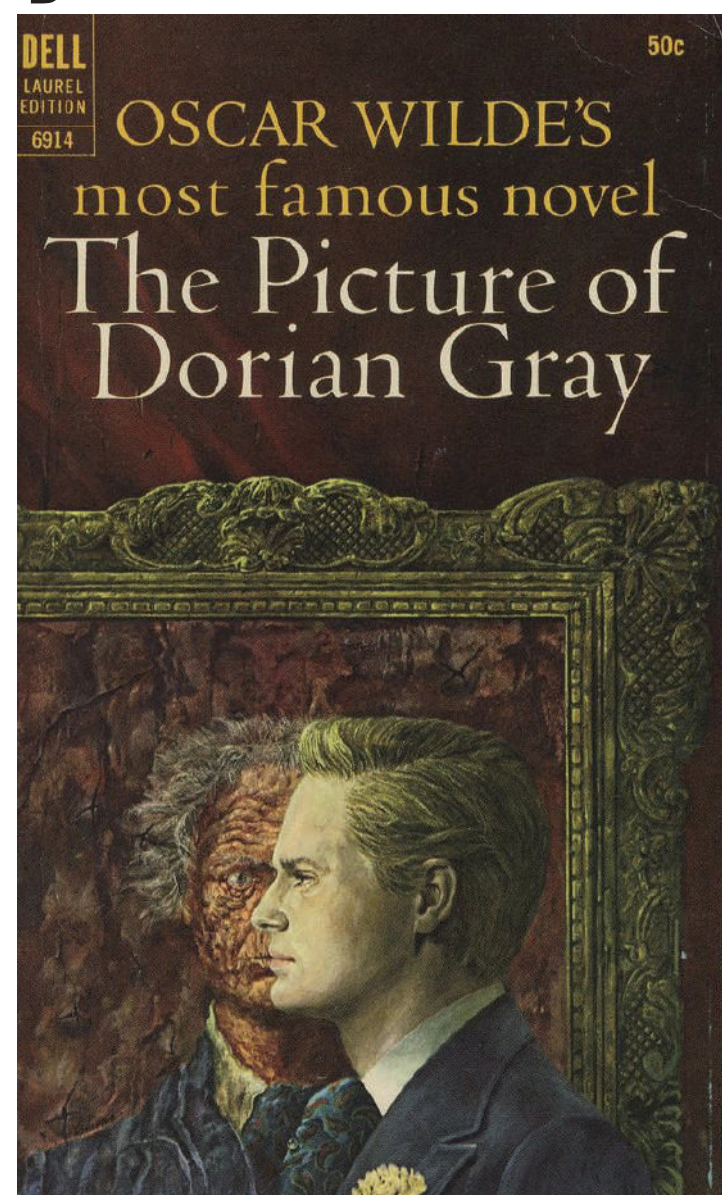
kalbinde derin bir iz bırakır. Dickens, devrim atmosferini betimleyen sadece siyasi olaylara odaklanmaz; aksinedevrimin bireyler üzerindeki etkisini de büyük bir ustalıkla işler. Roman boyunca, soyluların düşüşüyle halkın yükselişi arasındaki dengesizlik ve bu süreçte yaşanan adaletsizlikler, okuyucuya toplumsal eşitlik ve adalet üzerine düşündürür. Özellikle devrimin sembolü haline gelen Madame Defarge karakteri, intikam ve adalet arasındaki ince çizgiyi temsil eder. "İki Şehirin Hikayesi", yalnızca bir tarihi roman değil, aynı zamanda sevgi, fedakârlıkve insanlığın karanlık dönemlerde bile parlayabileceğini gösteren bir başyapıttır. Dickens, insan ruhunun karmaşıklığını ve değişen koşullara rağmen ahlaki değerlerin önemini güçlü bir şekilde vurgular. Romanın unutulmaz açılış cümlesi, hikâyenin derinliğini ve evrensellliğini özetler niteliktedir: "Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü." Eğer tarih, insanlık ve fedakârlık üzerine dokunaklı bir hikâye arıyorsanız, "İki Şehirin Hikayesi" sizin için ideal bir seçim olacaktır. Dickens'in büyüleyici dili ve ustalıkla çizilmiş karakterleri, okuyucuyu Fransız Devrimi'nin kaotik günlerine götürerek unutulmaz bir edebiyat yolculuğuna çıkarıyor.

ZEYNEP ELA KIRBAŞ

OSCAR WILDE'S Dorian Gray'in Portresi

Oscar Wilde'in ele aldığı Dorian Gray'in Portresi adlı eser ahlaki sorgulamaları ele alan klasik bir romandır. Kitap, güzellik ve gençlik uğruna insanın ruhunun yozlaşmasını anlatır. Romanda, Ressam Basil Hallward'ın Dorian'ın yakışıklı ve genç güzelliğinden etkilenir ve onun portresini yapar. Portre tamamlandığında, Dorian normal olarak yaşlanır fakat portrede eski genç ve yakışıklı hali vardır. Bunun üzerine gençliğinin ve güzelliğinin geçici olduğunu fark eden Dorian bir dilekte bulunur: "Keşke her zaman genç kalsam; yaşlanacak olan ben değil, bu portre olsa!" Dorian'ın bu dileği gerçek olur. Portre onun yaşlılığını taşıırken Dorian, gençliğini ve güzelliğini korur. Dorian, Basil'in arkadaşı Lord Henry'den etkilenir. Lord Henry hayatıdaki en önemli şeyin haz olduğunu savunmaktadır. Bundan etkilenen Dorian kendi ahlaki değerlerini reddeder, bencillik dolu bir hayat yaşamaya başlar. Bir gün tiyatrocü bir kıza aşık olup onla evlenme kararı alır. Bu evliliği onaylamayan Basil'i ve Lord Henry'i bu kızın tiyatrosuna götürür. Ancak sevgilisi bu tiyatrodaki kötü bir performans sergiler. Bunun üzerine Dorian'ın sevgilisine olan hisleri değişir ve onu terk eder. Sevgilisi Dorian'ın onu terk etmesine dayanamayıp intihar eder. Dorian'ın hiç yaşlanmama dileği gerçekleşmiş olsa da kendisi ne zaman bir günah işlese portre yaşlanır ve çirkinleşir. Bu yüzden Dorian kimseye portreyi göstermez. Sonunda portreyi Basil'e gösterir. Bu dileği en sonunda ressamın ölümüne yol açar. Dorian bu işlediği günahlardan arınmak ister fakat her şey için çok geçtir. Çaresizlikle portreyi yok etmeye çalışır ama bu kendisinin sonu olur. Hizmetçileri Dorian'ın bedenini bulduğunda onu tanıyamaz çünkü portresi eski genç ve güzel halinde dönmüştür ama Dorian yaşlanmış ve çirkinleşmiş bir şekilde ölü bulunur.

ELA İNER

EMİR TİMUR ve ASKERİ DEHASI

>>STRATEJİ, ZEKA VE GALİBİYET

Timur, Bağdat'ı ele geçirip batıya ilerlediği sırada Celayir Hükümdarı Ahmed ve Karakoyunlu Devleti Hükümdarı Kara Yusuf, Osmanlı Devleti'ne sığındı. Bu iki hükümdarın durumu, iki devlet arasında sert mektuplaşmalara sebep oldu. Timur, Osmanlı'ya sığınan hükümdarların kendisine verilmesini ya da idam edilmesini, eğer bunlar da kabul edilmezse ülke sınırlarının dışına çıkarılmasını istedi. Yıldırım Bayezid, çevresindekilerin uyarılarına rağmen üst üste kazandığı zaferlerin kibrine yenik düşerek Emir Timur'a meydan okudu. Anadolu Beylikleri ve Bizans'ın kişkırtmaları sonucu bu gerilim had safhaya ulaştı. Timur Anadolu'ya girdiği sırada Yıldırım Bayezid,

Timur'a karşılık vermek üzere yola çıktı. Yıldırım Bayezid'in üzerine geldiğini duyan Timur, Anadolu'nun güneyinden dolaşarak kendi ordusuna uygun yerde savaşmayı planlıyordu. Timur ordusu ve Osmanlı ordusu arasında Anadolu'da kovalamaca başladı. Timur'un amacı, süvari birlikleriyle beraber piyade ağırlıklı Osmanlı ordusundan kaçıp onları yormaktı. Timur, bu kovalamaca sırasında su kuyularını zehirlemiş ve Osmanlı askerle-

rinin susuz kalmasını sağlamıştı. Ayrıca Timur, savaş anında Kara Tatarları kendi taraflarına geçmeleri için ikna etmişti. Timur, Çubuk Ovası'na geldiği sırada, yorgun ve susuz Osmanlı ordusu da savaş meydanına geldi. Bayezid, Timur'un beklediği yerden meydana gelmişti. Hemen saldırılabildi fakat Bayezid, ertesi günü beklemeyi tercih etti. Savaş günü, daha önce hiç fil görmemiş Anadolu askeri filler karşısında pek bir şey yapamadı. Kara Tatarlar ve Anadolu beylerinin savaş esnasında Timur ordusunun yanına geçmesiyle beraber savaşın kaybedildiğini gören şehzadeler, birliklerini geri çektiler. Yıldırım Bayezid, çekilme tekliflerini reddederek askerleriyle beraber sonuna kadar savaştı. Kalabalık bir ordu karşısında pek şans kalmayan Bayezid esir düştü. Bir süre Anadolu'da kalan Timur, Osmanlı Devleti'nin alamadığı İzmir Kalesi'ni de alarak Müslüman dünyasına kazandırmıştı.

Bazıları tarafından yıkıcı ve zalim bir lider olarak görünen bazılarına göre ise dünya harp tarihine adını yazdırmış en büyük komutanlardan biri olan Emir Timur'un askeri dehası, seveninden sevmeyenine kadar tarih boyunca herkesin hayran kaldığı bir durum olmuştur.

TARİK ÇOLAK

SON SÜMER KRALİÇESİ: MUAZZEZ İLMİYE ÇIĞ

Türk arkeolog, dilbilimci, ve yazar Muazzez İlmiye Çığ 1914 yılında I. Dünya Savaşı'ndan hemen önce Kırım Tatari göçmen bir ailenin kızı olarak Bursa'da doğdu. Babası o daha doğmadan önce kızının ilim sahibi olması için İlmiye adını koydu. Fransızca ve keman dersleri aldı, Bursa Kız Muallim Mektebinden mezun oldu. Eskişehir'de 5 yıl kadar öğretmenlik yaptıktan sonra 1936 yılında Atatürk tarafından kurulan Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinin Hititoloji bölümüne kayıtlıydı. Burada Nazi Almanyası'ndan iltica etmiş Prof. Dr. Hans Gustav Güterbock'dan Hitit Dili ve Kültürü derslerini, Prof. Dr. Benno Landsberger'den Sümer ve Akat Dilleri ve Mezopotamya Kültürü derslerini aldı. Üniversiteden mezun olduktan sonra 1940 yılında İstanbul Eski Şark Eserleri Müzesi Çivi Yazılı Belgeler

Arşivine uzman olarak atandı aynı yıl eşi Kemal Çığ ile evlendi. Burada çalıştığı süre boyunca meslektaşları Hatice Kızılay ve Dr. F. R. Kraus ile birlikte müzenin deposunda tasniflenmemiş haldeki Sümer, Akad ve Hitit dillerinde yazılmış on binlerce tableti temizleyip, sınıflandırıp numaralandırdı, 74 bin tableten oluşan çivi yazılı belgeler arşivini oluşturdu, 3 bin tabletin kopyasını oluşturarak katalog halinde yayımladı. Tabletlerin deşifre edilmesi ve yayınlanması konusundaki çabaları sayesinde müze, dünyanın her yerinden eski çağ tarihi araştırmacılarının başvurduğu bir Ortadoğu dilleri öğrenme merkezi haline geldi. Yurt içinde ve yurt dışında pek çok önemli çalışmaya imza attıktan sonra 1972 yılında emekliye ayrıldı. 2000 senesinde çalışmaları nedeniyle İstanbul Üniversitesi kendisine Fahri doktora unvanını verdi. Emekliliğinden sonra da Sümerler ile ilgili pek çok eser kaleme alıp birçok eseri de Türkçeye kazandırdı. 17 Kasım 2024 tarihinde 110 yaşında hayatını kaybetti.

NALAN KESKİN

NEBRA GÖKYÜZÜ DİSKİ'NİN AMACI

Nebra gökyüzü diski, dünyanın herhangi bir yerinden bilinen en eski somut astronomi tasviridir. Haziran 2013'te UNESCO Dünya Belleği Kaydı'na dahil edilmiştir ve "yirminci yüzyılın en önemli arkeolojik buluntularından biri" olarak nitelendirilmiştir. Eser 1999 yılında yasadışı kazı yapan definciler tarafından Almanya'nın Nebra yakınlarındaki Mittelberg Tepesi'nde bir mağarada bulunmuştur. Başlarda bilim insanlarının karışık gözlemler ve işçilik sebebiyle gerçek olmasına pek ihtimal vermemiş, kaliteli kalpazanlık ürünü olduğunu düşünmüşlerdir. Eseri karaborsada satmaya çalışırken yakalanan definciler ceza indirimi karşılığında diski ve iki dönem kılıcını buldukları mağarayı yetkililere göstermiştir. Bulunan eserler üzerinde yapılan testler ile erken tunç çağına ait oldukları ve en az 3.600 yaşında oldukları saptanmıştır. Bu çağlarda yaşayan insanlar tarım toplulukları oldukları için farklı mevsimlerdeki gündoğumu ve gün batımı saatleri onlar için çok önemlidir. Goseck çemberi ve Stonehenge gibi çok daha eski toprak işleri ve megalitik astronomik eserler, gündönümlerini işaretlemek için zaten kullanılmış olsa da disk bu bilgiyi taşınabilir bir nesne biçiminde sunmaktadır. Disk üzerinde Ülker takım yıldızının hilal ay ile birlikte tasvir edilmesi, güneş ve ay takvimlerinin senkronize edilmesi için bir takvim kuralı olarak yorumlanmış ve bir ay-güneş takviminin oluşturulmasını sağlamıştır. Bu kural, MUL.APIN kod adlı eski bir Babil metninden bilinmektedir. Babil metnindeki yedi kuraldan birine göre, disk üzerinde tasvir edildiği gibi, ilkbaharda Ülker takım yıldızı her 3 yılda bir, birkaç günlükken hilal formundaki ayın yanında görüldüğünde bir artık ay eklenmelidir. Harald Meller, bu kurala ilişkin bilgilerin, Babil'den daha önce Nebra diskinde doğrulanmış olmasına rağmen, uzun mesafeli ticaret ve temaslar yoluyla Babil'den Orta Avrupa'ya gelmiş olabileceğini öne sürmektedir. MÖ 1800-1750 yıllarına tarihlenen, Irak'taki Asur'daki büyük ziguratın altındaki temel

bir yataкта Baltık kehribar boncukları bulunmuştur ve bu, Nebra diski yaratıldığına her iki bölge arasında bir bağlantının var olduğunu göstermektedir. Diskin yan tarafındaki altın şeritler yaz ve kış gündönümlerini işaret etmektedir ve üst kısım ufku ve kuzeyi temsil etmektedir. Diskin kenarlarındaki yaylar bölgedeki gün doğumu ve gün batımı saatlerini göstermektedir. Yaylar arasındaki 82 derece bir fark vardır bu da, bölgede yaz ortasındaki yüksek gün batımı ve kış ortasındaki düşük gün batımı arasında güneşin ufukta gözlemlenen konum farkına eşittir. Ancak astronomik olarak gün batımı ve gün doğumu saatleri ile konum farkı yani bu 82 derecelik fark gözlemcinin bulunduğu konuma göre değişmektedir, daha kuzeyde bulunan gözlemci farklı mevsimlerde değişen güneşin batış konumu farkını 90 derece daha güneydeki bir gözlemci bu konum farkını 70 derece olarak ölçebilir. Diskin üzerindeki ölçümler ise diskin bilinçli olarak gömüldüğü düşünülen ve çıkarıldığı mağaranın bulunduğu dağ ile birebir örtüşmektedir, yani diski en az birkaç nesil kullanan insanlar ölçümlerini bu dağda yapmış ve nedeni bilinmeyen şekilde diski bu dağa gömmüşlerdir. Diskte tasvir edilen yıldız sayısının (32) da önemli olduğu düşünülüyor, muhtemelen takvim kuralını sayısal olarak kodluyor. İlk olarak, diskte tasvir edilen ay hilali ve Ülker takım yıldızının kavuşumu (ayın ilk görünen hilali) tam 32 gün sonra meydana geliyor. İkinci olarak, bir ay yılı (354 gün) bir güneş yılından (365 gün) onbir gün daha kısa olduğundan, 32 güneş yılı 33 ay yılına eşit uzunluktadır (sadece iki günlük bir hata ile). Yani, $32 \times 365 = 11680$ gün ve $33 \times 354 = 11682$ gün. Bu 32 güneş yılı döngüsü diskte 32 yıldız artı güneş ile temsil edilebilir ve toplamda 33'e ulaşır. Bu bilgiler ışığında Nebra Gök Tekerinin hakkında bazı gizemleri açığa kavuşturursak da disk yaratıcılarının ona sakladığı sırların çoğunu hala koruyor, bunların ne kadarını çözebileceğimiz ise büyük bir merak konusu.

NALAN KESKİN

Beytü'l-Hikme

Tarih boyunca, kültürel ve bilimsel birikimlerin bulunduğu ve nesilden nesile aktarıldığı kütüphaneler, insanlığın en önemli miraslarından biri olmuştur. Bu mirasların belki de en çarpıcı örneği, Abbasi halifeliğinin başkenti olan Bağdat'ın kültürel incisi "Bilgelik Evi" ya da daha yaygın adıyla Bağdat Kütüphanesi'dir. 8. yüzyılda inşa edilen bu kütüphane, sadece bir bilgi hazinesi değil, aynı zamanda döneminin en önemli bilimsel ve entelektüel merkezlerinden biri olarak tarih sahnesinde öne çıkmıştır. Dönemin önde gelen bilim insanları burada çalışır, Yunan, Hint ve Pers dünyasından alınan eserler Arapçaya çevrilir ve yeni bilgiler üretir. Ancak bu çağdaşı ve vizyoner kurumun hikayesi, trajik bir sonla noktalanmıştır. 1258 yılında Moğol istilası, sadece bir şehrin yıkımını değil, aynı zamanda insanlık tarihindeki en önemli bilgi hazinesi-

lerinden birinin yok edilmesini de beraberinde getirdi. Bağdat Kütüphanesi, bilim ve sanatın her dalına ait binlerce eseri barındırıyordu. Dönemin matematik, astronomi, tıp, felsefe ve coğrafya gibi alanlarında önemli çalışmaların yapıldığı bu merkez, Şüreyya medreselerinden ve akademik düşünceye dayalı yapılardan feyz alıyordu. Matematik alanında Harizmi'nin çalışmaları, tıpta Ebu Bekir er-Razi'nin yazıları ve coğrafyada Biruni'nin eserleri, Bağdat'ın bu dönemdeki önemini gösteren sadece birkaç örnek. Bu şaheser kütüphane, Antik Yunan'ın Aristoteles ve Platon gibi filozoflarından, Hint matematiğinden ve Perslerin tıp bilgisinden esinlenerek, çevirilerle şekillenen bir bilgi dünyası yaratmıştı. Bu eserler, Arap-İslam dünyasında yeni bilimsel buluşlara temel oluşturdu ve Avrupa'daki Rönesans'ın temellerini oluşturdu.

BURAK AYDIN

İSKENDERİYE KÜTÜPHANESİ

İskenderiye Kütüphanesi, tarih boyunca insanlığın bilime ve bilgiye verdiği önemi simgeleyen en büyük yapıtlardan biri olarak anılır. Bu efsanevi kütüphane, Helenistik Dönem'de bilginin korunması ve yayılması amacıyla kurulmuş ve o dönemde dünyanın en büyük bilgi merkezlerinden biri olmuştur. Ancak trajik bir şekilde yok oluşuyla tarihin karanlık sayfaları arasında yerini almıştır. İskenderiye Kütüphanesi'nin kuruluşu, MÖ 3. yüzyılda Makedonya kökenli Mısır kralı II. Ptolemaios'un hükümdarlığına dayanır. Büyük İskender'in kurduğu ve adını verdiği İskenderiye şehri, zamanla Helenistik dünyanın bir kültür ve ticaret merkezi haline gelmişti. Bu ortamda doğan kütüphane, insanlığın bilgiye olan

açlığını simgelercesine dünya üzerindeki tüm yazılı eserleri bir araya getirmeyi hedefliyordu. Papirüs rulolarına kaydedilen eserler arasında Homeros'un destanlarından Mısır'ın kutsal metinlerine, Mezopotamya'dan ve Hint kıtasından gelen bilgilerden Antik Yunan filozoflarının eserlerine kadar geniş bir yelpaze bulunuyordu. Kütüphanenin çalışanları, dönemin en önde gelen bilim insanları ve filozoflarıydı. Bu büyük bilgi deposu, insanlık tarihinin yönünü belirleyecek birikimlere ev sahipliği yapıyordu. Arşimet'in matematik ve fizik çalışmalarından, Eflatun ve Aristoteles'in felsefi eserlerine kadar pek çok bilgi burada bir araya getirilmişti. Kütüphaneye, döneminin en önemli bilim merkezi olan Museion'un bir parçasıydı ve burada sadece bilgi depolanmıyor, aynı zamanda bilimsel çalışmalar da yapılıyordu.

İSKENDERİYE KÜTÜPHANESİ'NİN YOK OLUŞU

İskenderiye Kütüphanesi'nin yok oluşu, tarihin en trajik ve tartışmalı olaylarından biridir. Bu efsanevi bilgi hazinesinin tamamen yok olması insanoğlunun yüzyıllar boyunca biriktirdiği bilgi birikimini kaybetmesine neden olmuştur. Ancak bu yok oluşun nasıl ve ne zaman gerçekleştiği konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Farklı kaynaklar ve tarihsel anlatımlar, çeşitli senaryoları işaret etmektedir. Bir teoriye göre, İskenderiye Kütüphanesi MÖ 48 yılında, Roma generali Julius Caesar'ın İskenderiye Limanı'nda düzenlediği askeri harekât sırasında yok olmuştur. Caesar'ın donanması, limanda çıkan şiddetli bir yangın sonucunda yanmış ve bu yangının şehrin çeşitli bölgelerine, kütüphaneye kadar sıçradığı rivayet edilmiştir. Yangının kütüphanedeki binlerce papirüs rulosunu ve paha biçilemez yazmaları yok ettiği söylenir. Ancak bu olayın kütüphanenin tümünü yok edip etmediği tarihçiler arasında tartışmaya açıktır. Bir başka olasılık, Roma İmparatorluğu döneminde yaşanan dini ve politik değişimlerden kaynaklanmıştır. Hristiyanlığın Roma İmparatorluğu'nda yayılmasıyla birlikte pagan kültürle ilişkilerinden tapınaklar ve bilim merkezleri hedef alınmış ve yok edilmiştir. İskenderiye, bu dönemde ciddi bir kaosa sürüklenmiş ve

kütüphane de bu yıkımdan payını almış olabilir. 4. yüzyılda yaşanan bu süreçte, kütüphanenin kalıntılarının yıkıldığı veya dağıldığına dair kayıtlar bulunmamaktadır. İslam döneminde yaşanan olaylar da İskenderiye Kütüphanesi'nin yok oluşu için bir diğer teori olarak sunulmaktadır. 7. yüzyılda Halife Ömer'in emriyle kütüphanenin kalan eserlerinin imha edildiği iddia edilmektedir. Bu rivayete göre, Halife Ömer kütüphanedeki kitapların içeriğini sorgulamış ve şu tarihi söyleyle karar vermiştir: "Eğer bu kitaplar Kuran'la uyumluysa onlara ihtiyacımız yok; eğer uyumsuzsa, onlar zararlıdır." Bu sözün ardından kitapların yakıldığı öne sürülmüştür. Ancak bu anlatımın tarihsel geçerliliği tartışmalıdır ve çoğu tarihçi bu rivayeti bir efsane olarak kabul eder. Son olarak, İskenderiye Kütüphanesi'nin yok oluşu belki de birçok farklı olayın toplam sonucu olarak düşünülmelidir. Yüzyıllar boyunca şehirde yaşanan yangınlar, istisalar ve politik değişimler, kütüphanenin sistemati olarak zayıflamasına ve sonunda tamamen kaybolmasına yol açmış olabilir. Kütüphanenin yok oluşu, insanlık tarihinde bilgi ve bilim adına yaşanan en büyük kayıplardan biri olarak hafızalarda kalmıştır.

BURAK AYDIN

Geleceğin Tarım Yöntemi: Topraksız Tarım

Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi raporlarına göre, dünya nüfusunun 2100 yılı itibarıyla 11 milyara ulaşacağı öngörülmektedir. Bu artış karşısında, mevcut gıda üretim kapasitesi %60-70 oranında artırılmak zorunda kalacaktır. Ancak tarıma elverişli toprakların azalması, erozyon, çoraklaşma ve şehirleşme gibi sorunlar, geleneksel tarım yöntemlerini yetersiz hale getirmektedir. Bu durumda, tarımsal üretimde sürdürülebilir çözümler geliştirmek kritik bir önem taşır. Topraksız tarım, tam da bu noktada geleceğin tarım yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Topraksız tarım, bitkilerin toprak yerine mineral besin çözeltileri veya alternatif ortamlarda yetiştirildiği yenilikçi bir yöntemdir. Bu yöntemde bitkiler; su, hava veya inorganik maddeler gibi ortamlar kullanılarak büyütülür. Topraksız tarımın temel katkıları arasında su kullanımında %90'a kadar tasarruf, daha az gübre ve tarım ilacı ihtiyacı, kontrol edilebilir üretim koşulları ve daha yüksek verim yer almaktadır.

Topraksız tarım uygulamaları için birçok farklı yöntem geliştirilmiştir. Bu sistemler arasında en yaygın olanları hidroponik, aeroponik ve akuaponik yöntemlerdir. Hidroponik yöntemde, bitkiler su dolu tanklarda, besin çözeltilisine doğrudan erişerek büyür. Bu sayede, suyun yeniden kullanımı mümkün hale gelir. Aeroponik tarım ise bitki köklerinin havada asılı durduğu ve ince bir besin sisi ile beslendiği bir yöntemdir. Bu yöntemle su tüketimi daha da azalır ve kökler maksimum düzeyde oksijen alır. Son olarak akuaponik sistem balık yetiştiriciliği ile bitki üretimini birleştirerek, doğal bir döngü oluşturur. Balık atıkları bitkiler için gübre görevi görürken, bitkiler de suyu temizlemeye katkı sağlar.

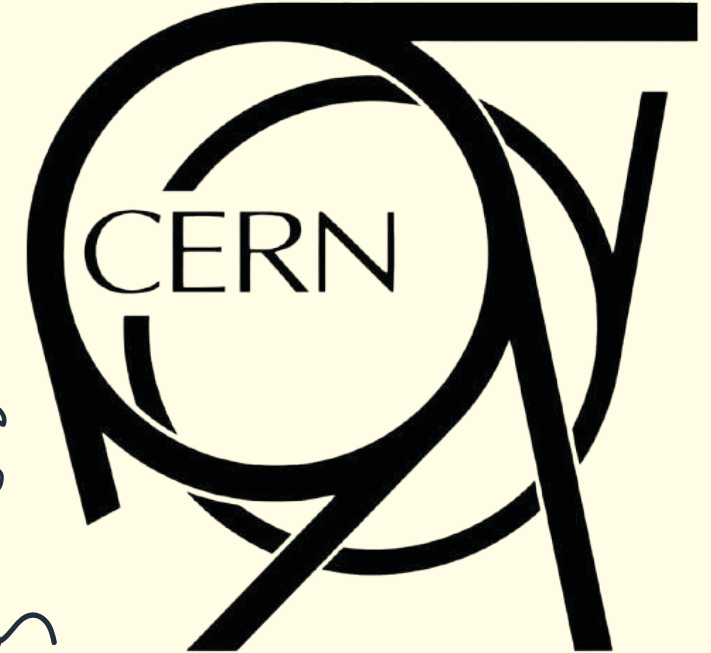
Topraksız tarımın Türkiye'deki uygulamaları 1980'li yıllarda araştırmalarla başlamış, 1990'larda ise Antalya'daki modern seralarda ticari üretime geçilmiştir. Bugün Akdeniz ve Ege Bölgeleri başta olmak üzere, bu yöntem ülkemizdeki birçok üretici tarafından uygulanmaktadır.

Sınırlı alanlarda yüksek verim sağlamayı hedefleyen, çevresel sürdürülebilirliği destekleyen ve gelecekte artan nüfusun gıda ihtiyacını karşılamaya yardımcı olabileceği öngörülen topraksız tarım, modern tarımın vazgeçilmez bir alt dalıdır. Çevre dostu üretim anlayışıyla topraksız tarım, hem ülkemizde hem de dünyada gıda güvenliği için büyük bir fırsat sunmaktadır.

ECRİN BAYRAK

Dünyanın En Büyük Parçacık Fiziği Araştırma Laboratuvarı:

çarpıştırıldığında sıcaklık 5,5 trilyon santigrat dereceye ulaşmıştır. Bu deney sonucunda yeni parçacıklar ortaya çıkar bu parçacıklara higgs bozonu (Tanrı parçacığı) ismi verilir. Higgs bozonu kısaca, elektromanyetik alanda -proton ve nötronun sıyrılmış olan- kuark-gluon (atomun en temel parçacıkları) çarpıştırıldıklarında oluşturduğu yüksek sıcaklığın da etkisinde Higgs alanında (Bir tür enerji alanı) temel parçacıklar etkileşime girerek parçacıkların kütle kazanmasını sağlar. Bu olay hakkında bilim adamları bir çok teoride bulunmuşlardır ve 2012 yılında CERN tarafından Büyük Hadron Çarpıştırıcısında yapılan deneylerde "Tanrı parçacığı" olarak da bilinen Higgs Bozonunun izine rastlandığı bilinmektedir. Bununla birlikte Higgs alanının varlığı da kanıtlanmıştır. Bilim insanları bu deneyler sayesinde "Evren nasıl oluşmuştur?" sorusuna cevap olan "Big bang" hakkında bilime yeni bir ışık tutmaktadır.

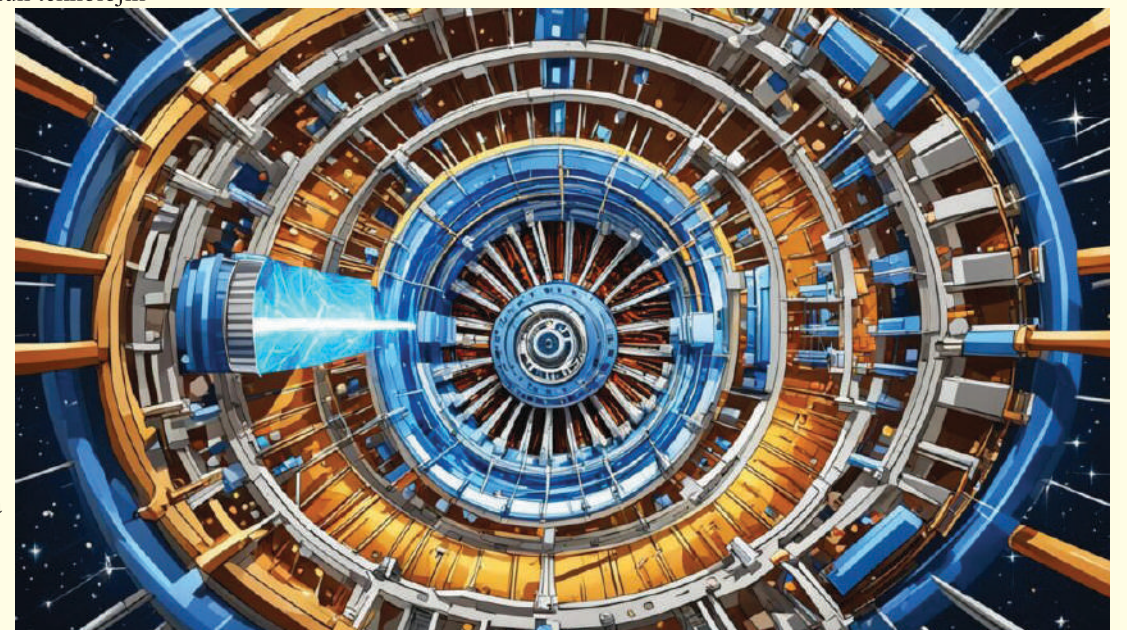
Günümüzde yüksek teknoloji öyle bir boyuta ulaştı ki bütün teknolojik gelişmelerin devamını sağlayan bu parçacık hızlandırıcılar. Günümüzde gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin en önem verdiği konulardan birisi de bu laboratuvarlar çünkü aslında artık ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen de bu laboratuvarlardan doğacak olan yüksek teknoloji. Tabii bu kadar önemli bir merkez laboratuvar kurmak da bugün çok kolay değil maalesef. Sadece kurumu bile milyar dolar olan bu merkezleri ancak gelişmiş ülkelerin imkanları dahilinde hayata geçirmek mümkün. Ki yalnızca böyle bir merkez kurmak değil orada çalışmalar gerçekleştirecek bu merkezden yararlanıp ülke için verebilecek bilim insanı yetiştirmek de günümüzde kolay değil ve yalnızca bu da yeterli değil bu merkezden yararlanabilecek şirketler, bunu kullanabilecek üniversiteler de gereklidir. Ve bu da çok geniş bir ekosistemdir aslında. Fakat bu kadar geniş bir ekosistemin karşılığında bunu çok güzel kullanabilen ülkelerin bu laboratuvarlardan çıkardıkları teknolojilerden faydalanmadıklarını da

söyleyemeyiz. Zaten bu kadar yüksek sermaye gerektiren bir projenin ülkelere bir çıktısı da olmasa bu kadar önemsenmezdi. Ve şartı kısmı ise bu laboratuvarlardan doğan teknolojiler bilimsel merakın da dışında bugün hepimizin hayatında olan otomotiv şirketleri, ziraat alanları, tıbbi alanlar -ki tıbbi bir çok alanda çok faydalanan bir konu bu özellikle modern tıbbin gelişmesi ve kanser tedavilerinin bu kadar ileri seviyelere ulaşması da- telefonumuzda kullandığımız uygulama şirketleri de dahil bir çok sektörün gelişmesi artık bu laboratuvarlar sayesinde. Yani buradan çıkarabileceğimiz en önemli sonuç şu ki artık dünyanın gerçekliği bu bilime yönelmek.

NALAN KESKİN

Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) İkinci Dünya Savaşı sonrası bilimsel gelişmelerin devamı, Avrupa'nın fizik alanında ABD'den geri kalmamak ve %95'i hala bilinmeyen evrenin bilinmeyenlerini aydınlatmak amacıyla 1954 yılında kuruldu. Kurulduğu günden bu yana birçok bilimsel buluşa imza atmış ve yaptığı çalışmalarla 6 kez Nobel Fizik Ödülüne layık görülmüş olan CERN bu çalışmalar için laboratuvarında dünyanın en gelişmiş olanaklarını araştırmacılarına sunmaktadır.

CERN'nün en önemli merkezi günümüzde Fransa ve İsviçre arasında kalan Cenevre'de yerin 100 metre altında yaklaşık 27 kilometre uzunluğunda halka şeklindeki tünellerden oluşan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı (LHC)'dir. Bu tünelde süper iletken miktatlarla oluşturulan manyetik alan sayesinde atom altı parçacıklar tünel içinde tutulur aynı zamanda oluşturulan elektriksel alan yardımıyla zıt yönde ivmelenen parçacıklar ışık hızının %99,9998'ine ulaşır çarpıştırılır. Tünelin iç sıcaklığı -271 santigrat derecedir. Bu değer uzayın ölçülebilen sıcaklığından çok daha düşük bir sıcaklıktır. Fakat parçacıklar ışık hızına çok yakın bir hızla

KEAL VOLEYBOLDA COŞTU

Bütün dünyayı etkileyen pandemi ve ardından okul binamızın deprem güçlendirme çalışmaları okulumuzun sosyal ve sportif faaliyetlerini uzun süre sekteye uğrattı. 2024 Şubat ayında okul binamıza kavuştuktan sonra Beden Eğitimi Zümresi olarak yeniden bir yapılanma ve planlama çalışmaları yürüttük. Bu planlamaya göre voleybol, basketbol, futsal ve masa tenisi takımlarını tekrar oluşturmaya başladık. Takımlarımıza sporcu seçmeleri yapıp hemen hazırlıklara başladık. Kısa, orta ve uzun vadeli hedefler belirledik. Temel hedefimizi okulumuzda spor kültürünü tekrar inşa etmek ve kalıcı hale getirmek olarak belirledik. Bu hedefimiz ile potansiyelimizin analizini yaptık. Bu analizlerimiz sonucuna göre 2024-2025 eğitim öğretim yılı için; Erkek Voleybol Takımı, Kız Voleybol Takımı, Kız Voleybol B Takımı, Kız Basketbol Takımı, Erkek Masa Tenisi Takımı ve Erkek Futsal B Takımı kurulmasını karar verdik. Eylül ayında eğitim öğretim

başlaması ile birlikte bizler de takımlarımızı hazırlama çalışmalarını hızlandırdık. Okul sporları kapsamında Gençlik ve Spor Bakanlığının planlayıp yürüttüğü müsabaka takvimleri ve fikstürleri açıklanmasıyla müsabaka aşamasına geçtik. Ağırlıklı olarak 9. ve 10. sınıf öğrencilerimizden oluşan Kız Voleybol Takımımız için bu yıl hedefimizi tecrübe kazanma yılı olarak belirlemiştik. Bir buçuk aylık Kız Takımımız ile ilk iki maçımızı kaybederek kötü bir başlangıç yapmıştık aslında. İyi oynuyorduk ama maç kazanamıyorduk. Oysa bu iki maç bize çok şey kazandırmış. Oyunumuz oturmaya başladı, takım olmayı öğrendik. Bir şansımız vardı, o da görece daha güçlü ve ilk iki maçını kazanmış rakiplerimiz ile yapacağımız maçları kazanmak bile yetmiyordu. Set vermeden kazanmamız gerekiyordu. Kızlarımız 3. maçımızda 15 Temmuz İmam Hatip Lisesi ve grubun son maçında da Ereğli Fen Lisesini 2-0 skorlarla kazanarak set averajı ile gruptan 2. olarak çıkmayı başardılar. Bu efsanevi geri dönüşün verdiği özgüven ile ilçe finallerinde 2. olmayı başardık. Artık takım gibi takım olmuştuk. Her rakibimize üstünlüğümüzü kabul ettiren oyunlar oynuyorduk. Aldığımız her iyi sonuç okulda da güzel bir hava oluşturdu. Okul yönetiminin öğretmenlerimiz eşliğinde sınıf gruplarını maçlara göndermeye başladı. Salonlarda mükemmel bir KEAL rüzgarı esmeye başladı. Takımımız da seyircisinin desteği ile çıktığı maçlarda rakiplerini tek tek yenerek Zonguldak 2. Bölge (Ereğli-Alaplı) şampiyonu olarak il finallerine yükseldi. Artık hedeflerimizin de çok üstüne çıkmıştık. Bir buçuk aylık çalışma ile başladığımız turnuvada artık daha güçlü ve tecrübeli rakipler ile oynamaya başladık. Mehmet Çelikel Lisesi maçımızı kazanarak

ilk dörde kalmayı başardık. Ancak kızlarımız uzun maç maratonun verdiği fiziksel ve mental yorgunluk ve tecrübe eksikliği nedeniyle Çaycuma Fen Lisesi ile oynadığımız yarı final maçımızı kaybettik. Ama bu masalsi hikayeyi kupa ve madalya ile sonlandırmayı çok istiyorduk. Ereğli Ted Koleji ile yaptığımız maçımızı kazanarak kızlarımız sezonu İl Üçüncülüğü kupası ve madalyası ile tamamladılar. Kızlarımız bir takımın önce kendine güvenerek sürekli öğrenerek gelişerek ve okulu ile bütünleşerek neler başarabileceğinin bir hikayesini yazdılar. Kdz. Ereğli Anadolu Lisesinin bütün paydaşları tarafından takdir ve sempati kazandılar. KEAL ailesi de önümüzdeki sezonlarda daha büyük hedefleri olan çok güzel bir takım kazandı. Bu kızları izlemeye devam edin.

Yaptığımız analizler ve derslerdeki gözlemlerimiz neticesinde okulumuzda erkek voleybol takımı potansiyelimiz olduğunu fark ettik. Hemen birebir görüşmeler yaparak takımın ana iskeletini oluşturduk. Geçen yıl ikinci dönem ufak ufak çalışmalara başladık. Yeni eğitim öğretim yılının başlaması ile yaptığımız seçmeler ile aramızda 9. sınıf arkadaşlarımızı da katarak takım kadrosunu oluşturduk. Ancak sporcularımızın çoğu 11. ve 12. öğrencilerimizden oluşuyordu. Akademik kaygılar ve çalışmaları nedeniyle hafta içi ancak öğle araları ve cumartesi günü bir antrenman ile turnuvaya hazırlandık. Yaptığımız araştırmalara göre okulumuzun erkek voleybol kategorisinde çok da bir geçmişi olmadığını biliyorduk. Ancak bir yerden başlamak gerektiğini ve potansiyeli yüksek bir takımımız olduğunu biliyorduk. Tek eksiklerimiz maç ve turnuva tecrübemiz olmamasıydı. Bunun handikapını daha ilk maçta yaşadık ve mağlubiyet ile turnuvaya başladık. Aslında rakiplerimize de bir gözdağı da vermiştik. Çünkü kaliteli ve iyi voleybol oynayan bir takımдық. Sonraki maçlarımızı kazanarak eleme grubundan ikinci olarak çıktık. Zonguldak 2. bölge (Ereğli Alaplı) finalinde oynadığımız maçlar neticesinde il finallerine kaldık. Kadri Yılmaz Lisesi ile oynadığımız erken final niteliğindeki Gençlik Spor Salonunun bir daha göremeyeceği kıyasıya mücadeleyi yeni takım olmanın verdiği eksiklik nedeniyle final setini 3-2 kaybettik. Ancak biz tıpkı kızlarımız gibi bu ilk sezonumuzda okulumuza bir kupa ve madalya kazandırmayı çok istiyorduk. Bu duygularla çıktığımız Mehmet Çelikel Lisesi maçını üstün oyunumuz ile 3-0 gibi net bir skorla kazanarak 2024-2025 sezonunu il üçüncülüğü ile tamamladık. Oynadığımız bütün müsabakalarda seyir zevki yüksek bir voleybol sergileyerek herkesin takdirini kazandı ve önümüzdeki yıllar için çok işimize yarayacak bir tecrübe kazanmış olduk. Kdz. Ereğli Anadolu Lisesinin bütün paydaşları tarafından takdir ve sempati kazandılar. KEAL takımları adına ve takım sorumlusu İsmail Özkan olarak sürecin başından sonuna kadar bizleri destekleyen okul yönetimize, tribünlere gelecek bizlere destek veren tüm öğretmenlerimize, özellikle de salonları doldurarak sesi kısılana kadar takımlarımıza itici güç olan sevgili öğrencilerimize çok teşekkür ediyorum. İSMAİL ÖZKAN (BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ)

İSMAİL ÖZKAN
(BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ)

İŞTE KEAL ERKEK VE KIZ VOLEYBOL TAKIMI

Elif ŞIK
Zeynep KOÇ
Defne ÖZEN
Kübra ŞAHİN
Ecrin AYGÖR
Elif ULUDAĞ
Berne ÇELEBİ
Ceylin AYGÜN
Derin GÖKTAN
Esra Sena ULKAR
Ebrar Nisa DUVAN
Meryem Hilal SEZER
Zeynep Nur BAĞRIYANIK

Tuğra GÜL
Ege KÜLCÜ
Hasan KARTAL
Ahmet SARIAL
Cahit Can MERT
Arda CEBESÖY
Buğra Efe TORUN
Ömer Faruk RÜZGAR
Ahmet Yusuf YÜKSEL
Mehmet Faruk ANSEN
İsmail Çağan ÖZTÜRK
Meriç Kaan KÜÇÜKUYSAL

OKULUMUZUN KIZ BASKETBOL TAKIMI BÖLGE 1.Sİ ve İL 3.SÜ OLDU

>> YİNE, YENİDEN...

Kdz. Ereğli Anadolu Lisesi, kuruluş kültüründen bu yana sporun ana omurgası olan basketbol branşını hep ön plana çıkarma düşüncemiz bu yıl tekrar filizlendi. Basketbol, voleybol gibi spor branşları daha küçük yaşlarda alt yapı eğitimi gerektirir. Geçen yıl böyle bir potansiyelimizin olduğunu fark eder etmez Beden Eğitimi Öğretmeni Namık Kemal GÜZİN koçluğunda hemen çalışmalara başladık. Mevcut sporcularımızın yanına ilgisi ve yeteneği olan yeni sporcularımızı ilave ettik. Böylece kız basketbol takımımızı oluşturup hazırlıklara başladık. Antrenmanlarımızın yanında Kdz. Ereğli Belediyesi kız basketbol takımı ile salonumuzda hazırlık maçları yaptık. Oynadığımız il final maçında rakibimizi, kızlarımızın üstün oyunlarını ve seyircimizin de desteği ile farklı skorla yenerek il şampiyonu olduk. Kdz. Ereğli Anadolu Lisesi kız basketbol takımı olarak 2024-2025 sezonunda ilimizi Bolu'da yapılacak grup müsabakalarında gururla temsil edeceğiz. Kemal Hoca'nın yönetiminde takımımızın bunu başaracağına inancımız tamdır. Sonuçtan bağımsız olarak biz bu

yılı "KEAL" olarak basketbolun yeniden gelişimine ilk adım olarak görüyoruz. Her yıl üstüne koyarak ve erkek takımı da oluşturarak okulumuzda basketbol kültürünü kalıcı hale getirmek ana hedefimizdir. Kızlarımızı bu yıl, bu kapının açılmasına katkı verdikleri için kutluyoruz. Başarılarının artarak devam etmesini diliyoruz.

İSMAİL ÖZKAN
(BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ)

MİLLİ TAKIMIMIZIN EURO 2024 MACERASI

Euro 2024, Türkiye Millî Takım'ı için unutulmaz bir turnuva oldu. Genç ve dinamik kadrosuyla büyük başarılar elde eden ay-yıldızlılar, turnuvada gösterdiği mücadele ile tüm dünyanın dikkatini çekti. Şimdi gelin, Türkiye'nin Euro 2024 serüvenini inceleyelim.

Grup Aşaması

Türkiye - Gürcistan (3-1): Turnuvaya galibiyetle başlayan Türkiye, genç oyuncuların etkili performans sayesinde Gürcistan'ı 3-1 mağlup etti. Bu galibiyet, Türk taraftarlarına büyük bir moral oldu. Türkiye - Portekiz (0-3): Gruptaki ikinci maçında Portekiz'e 3-0 mağlup olan Türkiye, ok bir sonuçla karşılaştı. Portekiz'in tecrübesi ve etkili hücumları karşısında çaresiz kalan ay-yıldızlılar, bu mağlubiyeti sındırmakta zorlandılar. Türkiye - Çekya (2-1): Son grup maçında Çekya'yı 2-1 mağlup eden Türkiye, son 16 turnuva yükselmeyi başardı. Bu zorlu maçı kazanan Türkiye, gruptaki yerini ikinci sırada tamamladı.

Son 16 Turu

Türkiye - Avusturya (2-1): Son 16 turunda Avusturya ile eşleşen Türkiye, zorlu bir mücadeleye imza attı. Uzatmalarda bulunduğu gollerle rakibini 2-1 mağlup eden ay-yıldızlılar, çeyrek finale yükselme başarısını gösterdi. Bu galibiyet, Türk futbol tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edildi.

Çeyrek Final

Türkiye - Hollanda (1-2): Çeyrek finalde Hollanda ile karşılaşılan Türkiye, rakibinin tecrübesi karşısında 2-1 mağlup oldu. Maçın büyük bölümünde üstün oynayan ay-yıldızlılar, uzatmalarda yediği gollerle turnuvaya veda etti.

Turnuvanın Türkiye'ye Kazandırdıkları

Gençlerin Parlaması: Birçok genç oyuncu, bu turnuvada kendilerini gösterme fırsat buldu ve gelecek adına umut verdi. Taraftarların Birliği: Türk futbolseverler, turnuva boyunca millî takma büyük bir destek verdi. Bu birlik, Türk futbolunun geleceği için önemli bir adım oldu.

Yeni Bir Başlangıç: Euro 2024, Türk futbolunun yeni bir döneme girdiğinin göstergesi oldu. Genç ve yetenekli oyuncularla dolu bir kadro ile gelecek yıllarda daha büyük başarılar imza atabilir.

Uluslararası Arenada Türkiye'nin Tanıtılması: Başarılı performansıyla Türkiye, dünya futbolunda yeniden söz sahibi olmaya başladı.

Genç oyuncuların keşfi ve gelişimleri: Turnuva, birçok genç yeteneğin keşfedilmesine ve gelişimlerine katkı sağladı.

Futbol camiasında birlik ve beraberlik: Turnuva süresince Türk futbol camiası bir araya gelerek millî takım destekledi.

Sponsorluk ve yatırımlar:

Başarılı sonuçlar, Türk futboluna daha fazla sponsorluk ve yatırım getirmesi bekleniyor.

Gelecek İçin Beklentiler

2026 Dünya Kupası hedefi: Türkiye, 2026 Dünya Kupası'na katılmayı hedefliyor. Genç ve yetenekli kadrosuyla bu hedefe ulaşması bekleniyor.

Altyapıya yatırımın artması: Başarılı sonuçlar, altyapıya daha fazla yatırım yapılmasına öncülük edecek.

Avrupa'nın önemli liglerinde Türk futbolcularının sayısının

artması: Genç oyuncuların gösterdiği performans, Avrupa'nın önemli kulüplerinin dikkatini çekecek.

Teknik direktörün rolü: Vincenzo Montella'nın genç oyunculara verdiği güven ve uyguladığı taktikler, takımın başarısında büyük rol oynadı. Gelecekte de başarılı bir teknik direktörle çalışmaya devam etmek, Türkiye için önemli olacak.

Futbol Federasyonunun destekleri: Türkiye Futbol Federasyonu'nun altyapıya ve millî takma verdiği desteklerin artması, Türk futbolunun geleceği için önemli bir adım olacak.

Sonuç olarak, Türkiye Millî Takımının Euro 2024 serüveni, Türk futbolunun geleceği için umut verici bir tablo çizdi. Genç ve yetenekli oyuncularıyla dolu olan takımımız, doğru planlama ve çalışmalar ile daha büyük başarılar imza atabilir.

RECEP EGEMEN ÇELİK